

Reactie op beleidsconsultatie Textiel

Allereerst hartelijk dank voor de inzet en het delen van het voorlopige beleidskader circulair textiel. We kunnen merken dat het ministerie voornemens is om in brede zin beleid te realiseren waarmee we de concrete stap naar circulair textiel kunnen zetten en deze zo goed mogelijk kunnen kwantificeren.

Vanuit de Textielhub Groningen werken we samen met onderwijs, bedrijfsleven, overheid, bewoners en wetenschap. Ons gezamenlijk narratief is dat wij werken aan een lokale, duurzame en inclusieve textielindustrie. We gaan hierbij uit van meervoudige waardecreatie voor alle betrokken partijen, brede welvaart en onderzoeken wat nodig is om lineaire businessmodellen om te zetten naar impact businessmodellen. We creëren vanuit een gezamenlijke plek nieuwe circulaire innovaties vanuit reststromen op lab schaal, willen deze waar mogelijk opschalen wat kansen biedt voor sociale arbeid en participatie. We werken aan biobased alternatieven en circulair productdesign en proberen de “lokaal regionale kringloop” te sluiten. Vanuit dit perspectief hebben we het beleid uitvoerig gelezen en zijn we vanuit verschillende invalshoeken gekomen tot handreikingen en suggesties. Mocht het nodig zijn om hier een uitgebreidere toelichting op te geven, dan zijn we hier uiteraard toe bereid.

1. Suggestie tot aanvullend beleids- afwegingskader:

1. Ten aanzien van nieuw textiel wat op de markt komt: wil het ministerie ook al verplichtingen opnemen rondom de herkomst en traceerbaarheid van textiel? Bijvoorbeeld dat nieuw textiel slechts uit natuurlijke grondstoffen zou moeten bestaan, liefst zoveel mogelijk monostromen om het “aan de achterkant” zo goed mogelijk te recyclen en dat het in goede omstandigheden geproduceerd wordt? En zou dan ook beleid gevoerd moeten worden rondom de vestiging van kledingproducenten?
2. Circulair is niet per definitie duurzaam. Om deze reden denken we dat het goed zou zijn om ook een doordacht herbestemmingskader op te nemen bij de verwerking van gebruikt textiel en de verwerking van bepaalde secundaire reststromen tot textiel. Een “tweetal voorbeelden om dit illustreren: kleding met een katoen/polyester blend kan prima gerecycled worden voor de vervaardiging van meubelstoffen, maar zou geen plek hoeven krijgen als kleding omdat hierdoor bij het wassen nog steeds een negatieve impact ontstaat door microplastics. Daarnaast weten we uit ervaring dat de vervaardiging van kleding uit oceaanafval of PET tijdens het productieproces onwenselijke arbeidsomstandigheden opleveren en dat mondkapjes nodig zijn om “giftige content” niet te hoeven inademen.
3. Lokaal produceren: Vindt het ministerie het wenselijk dat we nationaal kennis opbouwen rondom de productie van circulair textiel en dat hier in geïnvesteerd moet worden? Naast het opbouwen van kennis is een bijkomend voordeel is dat vanuit lokale ketens meer invloed uitgeoefend kan worden op de vervaardiging van producten en ook lokale vezels vanuit textielafval kunnen herbestemmen. Uit ervaring weten we dat op lokale schaal het tevens makkelijker is om experimenten te ondernemen om prototypes op lab schaal te realiseren.
4. True pricing/incentives: volgens de huidige lineaire principes is het niet lonend om gerecyclede vezels te gebruiken ten behoeve van textieldoeleinden. Er zijn geen financiële incentives die verschil maken tussen primaire en secundaire grondstoffen als textiel. Dit zou ons inziens wel moeten rondom de positieve impact wat circulair textiel maakt tov het lineaire product.

5. Percentage verplicht recycalaat:

- a. Het beleidsdocument legt een focus op het gebruik van recycalaat en het streven naar een verplicht percentage recycalaat in nieuwe producten. Onze vraag is of dit generiek van toepassing gaat zijn op alle producten of toegepast gaat worden op productcategorieën waar vanuit de kenmerken van textiel het makkelijker en daarmee veel realistischer is om een hoogwaardig product met een hoog percentage recycalaat te realiseren. Bijv werkkleding, denim of handdoeken zijn gemaakt van een dikker garen wat puur logischerwijs betekent dat er beter een hoogwaardig product met recycalaat gemaakt kan worden in vergelijking met dunne, fijne modestoffen. Door een verplicht percentage te koppelen aan bepaalde productcategorieën kan de innovatie om te streven naar een hoog percentage recycalaat in een product aangewakkerd worden zonder belemmerd te worden door complexiteiten van andere productcategorieën.
- b. Er zit een gevaar in het enkel benoemen van gerecyclede content. Op deze wijze maak je geen onderscheid maakt in biobased en organische materialen versus de technische stromen zoals polyester en PET (zie ook punt 2). Hierin zou je een aanvullend beleidskader in kunnen opnemen. Daarnaast is het voor producenten belangrijk te weten waar het recycalaat vandaan komt, de invoering van een materialenpaspoort zou hier een uitkomst kunnen bieden.

6. Substitutie grondstoffen:

- a. Naast de focus op andersoortige grondstoffen om textiel te vervaardigen, pleiten we ook voor aandacht rondom de arbeidsomstandigheden waarin textiel vervaardigd wordt. Er zijn regels, echter blijft handhaving achter.
- b. Op dit moment zijn diverse ondernemingen bezig zich te professionaliseren in methoden en technieken om duurzamere oplossingen te bieden voor uitdagingen van de huidige textielindustrie. Denk aan het scheiden van polyester en katoen in polykatoen blends en het vervolgens Fibre2Fibre recycelen. Een duidelijk transitiebeeld, niet alleen over het algemene percentage recycling, maar ook de verwachting per type vezel (synthetisch, natuurlijk, blends) kan ondernemers in de sector helpen hun innovaties en investeringen te sturen. Voorbeeld: vanuit de huidige problematiek zou geconcludeerd kunnen worden dat polykatoen blends zo snel mogelijk afgeschaald moeten worden. Dit terwijl er nu ondernemers zijn die juist een oplossing zoeken, zodat het wel gerecycled kan worden. Wordt er ingezet op afschaling of heeft recycling hiervan een plek in de transitie? Duidelijkheid hierover kan de ondernemer helpen om keuzes te maken.

7. Lokale experimenten mogelijk blijven maken om ambitieuzere doelstellingen te realiseren: er wordt op dit moment veel discussies gevoerd rondom afdoende feedstock, efficiënter produceren en het willen clusteren van productie maar met vooralsnog gebruik van een laag percentage gerecyclede content. Met alleen een efficiëncyslag zullen we de realisatie naar circulair textiel niet redden. We pleiten we voor het behoud om op kleinere schaal te kunnen experimenteren. Dankzij onze experimenten en pilots weten we dat het technisch haalbaar is voor bepaalde productstromen als meubelstoffen, sweaters of jeans 75%-100% gerecycled materiaal gebruikt kan worden terwijl dit niet gangbaar is in de huidige circulaire producten en een minder ambitieus % gebruikt wordt. Het ministerie kan overwegen om voor bepaalde productsoorten een ambitieuzere % gerecyclede content toe te schrijven. Daarnaast pleiten

we voor meer lokale experimenteeruimte op dit punt, zodat een hoger % gerecyclede content gemeengoed kan worden en we niet hoeven te wachten om marktontwikkelingen.

8. Repair/Remake: We zijn blij met de aandacht voor opschaling van repair en remake. Een groot probleem bij huidige initiatieven is het feit dat de hogere arbeidskosten een business case lastig maken. Aansluiting bij de lopende initiatieven om belasting te verschuiven van arbeid naar grondstoffen (ExTax, Deltaplan belastingen voor circulaire economie) zou hierbij ons inziens een goed idee zijn
9. De inzet van een aanvullende nationale grondstoffenstrategie zou een aanvulling kunnen zijn op het huidige beleidskader circulair textiel. Conform de uitkomsten van de Global Resource Outlook 2024.

2: Overige opmerkingen en aanvullingen

Preventie begint ook met de hervorming van het onderwijs. Jong volwassenen worden vooralsnog traditioneel opgeleid in Fast Fashion of in de bouw tot oude bouwopleiding principes. Er moet slagkracht komen om de kwalificatiedossiers te hervormen naar circulaire principes. We komen tot een gedragen circulaire economie als we het onderwijs ook hervormen en laten aansluiten op de circulaire praktijkprincipes.

- ✓ Naast tweedehands kopen kan men de optie van verhuren en kledingbibliotheken promoten.
- ✓ In plaats van stadspas een cadeaubon of kortingsbon verstrekken. Dit om een stigma te voorkomen van houders van een stadspas en "eigen trots".
- ✓ Reparatieprijzen zijn mede hoog omdat de factor arbeid in hoogste BTW tarief valt
- ✓ Vanuit sorteercentra bestaat de mogelijkheid om een "Eco warenhuis" tot stand te brengen in samenwerking met meerdere lokale merken en producenten.
- ✓ De standaard voor ingezameld textiel zou tweedehands verkoop en repareren moeten zijn, hier kan het goede doel ook onderdeel van uit maken en hoeft niet "het afvoerputje" te zijn van de kringloop. Hier kan prima een deel hoogwaardig textiel naartoe. Daarnaast van belang om te checken "wat de goede doelen inhouden". Uiteindelijk zouden zij niet moeten zorgen voor "landfill" in (ontwikkelings)landen.
- ✓ We pleiten voor een landelijke campagne rondom de route en impact van de productie van katoen tot aan wat nodig is om te komen tot een goede verwerking van textiel voor bewoners.
- ✓ Naast inzet wasmachinefilters zouden waterschappen ook filters kunnen plaatsen.
- ✓ Uniformering t.a.v. afdanken textiel zijn we voorstander van, maar zien niet een directe noodzaak in de uniformering van de inzamelmethode.